

2 आईजीएमसी-टाण्डा-
नेरचौक-
चिकित्सा महाविद्यालये
षु त्रीणि टेस्ला-
एमआरआइ-यन्त्राणि



3 द्विदिवसीयस्य
संस्कृतभारती-
उत्तराखण्डस्य
प्रान्तसम्मेलनम्



3 संस्कृतभारत्याः
त्रिदिवसीयस्य
मध्यभारतस्य
प्रान्तसम्मेलनम्



केन्द्रेण अङ्कीय- वैयक्तिक- दत्तांश-संरक्षण- नियमः प्रकाशितः



DRAFT DIGITAL PERSONAL
DATA PROTECTION RULES 2025

हिमसंस्कृतवार्ताः। प्रशासनम् अवोचत् यत् अङ्कीय-वैयक्तिक-दत्तांश-संरक्षण-नियमानां प्रारूपस्य उद्देश्यं नागरिकाणां वैयक्तिक-दत्तांशस्य संरक्षणार्थम् अधिकाराणां रक्षणम् अस्ति। एते नियमाः त्रयोविंशत्यधिक-द्विसहस्र-तमवर्षस्य दत्तांश-संरक्षण-अधिनियमस्य कार्यान्वयनं कर्तुं प्रयतन्ते, यत् 'अङ्कीय-वैयक्तिक-दत्तांशस्य संरक्षणार्थं दृढसंरचनां निर्मातुं भारतस्य प्रतिबद्धतायाः अनुरूपमस्ति।' नियमोऽयं दत्तांशस्य अनधिकृत-व्यवसायिकप्रयोगः, अङ्कीयहानिः, वैयक्तिक-दत्तांश-उल्लङ्घनम् इत्यादयः विशिष्टसामाहानान् अपि सम्बोधयति। केन्द्रेण अङ्कीय-वैयक्तिक-दत्तांश-संरक्षण-नियमः प्रकाशितः। अश्विनी वैष्णवः अवोचत् यत् प्रारूपोऽयं परामर्शार्थं नियमान् कल्पयति, सममेव जनानां विचारान् अगृह्णात्। प्रारूपनियमानां विषये स्वमन्त्र्याः फरवरी-मासस्य अष्टादशदिनाङ्कं यावत् 'माय-गोव पोर्टल' इति माध्यमेन प्रेषयितुं शक्नुवन्ति।

भारतस्य विकासाय राष्ट्रवादः, सङ्घटनं राष्ट्र- प्रथम-उपगमः च आवश्यकः सन्ति-उपराष्ट्रपतिः

हिमसंस्कृतवार्ताः। उपराष्ट्रपतिः जगदीप-धनखडः उक्तवान् यत् यावत् देशस्य नागरिकाः राष्ट्रवादं प्रति गभीरतया प्रतिबद्धाः न भवन्ति तावत् कोऽपि देशः वर्धयितुं न शक्नोति। दिल्ल्याम् अस्य वर्षस्य एनसीसी-गणतन्त्रदिवस-शिबिरस्य यात्रां कुर्वन् श्रीधनखडः अवदत् यत् भारतस्य विकासाय राष्ट्रवादः, सङ्घटनं राष्ट्र-प्रथम-उपगमः च आवश्यकः सन्ति। उपराष्ट्रपतिः बलं दत्तवान् यत् राष्ट्रस्य परिवर्तनं पञ्चमूल स्तम्भेषु आधारितम् अस्ति, यथा सामाजिक-सौहार्दः, मूलस्तरं देशभक्ति-मूल्यानि, पर्यावरण-जागरूकता, आत्मनिर्भरता, नागरिक-कर्तव्यानि च।

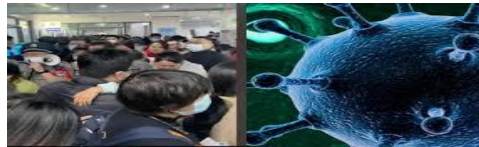
दिल्ली-गाजियाबाद-मेरठ-नमोभारत इत्येतस्य दीर्घमार्गस्य अपि उद्घाटनम् अकरोत् प्रधानमन्त्री



हिमसंस्कृतवार्ताः। प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी दिल्लीनगरे द्विशताधिक द्वादशसहस्रकोटि-रूप्यकाणां बहुविधविकासपरियोजनानां उद्घाटनं शिलान्यासञ्च कृतवान्। असौ साहिबाबाद-न्युअशोकनगरयोः मध्ये दिल्ली-गाजियाबाद-मेरठ-नमोभारत इत्येतस्य त्रयोदश-किलोमीटर-मितस्य दीर्घमार्गस्य अपि उद्घाटनम् अकरोत्, यस्य व्ययः प्रायः षड्चत्वारिंशत्-शतकोटि-रूप्यकाणि वर्तते। प्रधानमन्त्रिणा साहिबाबाद-आर.आर.टी.एस. स्थानकात् न्यु-अशोकनगर-आर.आर.टी.एस. स्थानकं यावत् नमो-भारत-मेट्रोरेलयाने यात्रा कृता तथा च विद्यालयीय-बालकैः सह संवादः कृतः। एतदतिरिच्य, श्रीमोदी दिल्ली-मेट्रो-चतुर्थ चरणस्य अन्तर्गतं जनकपुरी-कृष्णा-पार्क इत्येतयोः मध्ये प्रायः द्वादशशत-कोटिरूप्यकानां व्ययेन अष्ट-दशांशोत्तर-द्विकिलोमीटर-मितस्य

दीर्घमार्गस्य उद्घाटनम् अकरोत्। अनेन नूतनमार्गेण पश्चिमीयदिल्ली-प्रदेशस्य कानिचन क्षेत्राणि यथा- कृष्णा-पार्क, विकासपुरी-प्रदेशस्य केचन भागाः, जनकपुरी इत्यादीनि क्षेत्राणि लाभं प्राप्स्यन्ति। एतदतिरिच्य, प्रधानमन्त्री मोदी दिल्लीमेट्रो-चतुर्थचरणान्तर्गतं पञ्चदशांशोत्तर-षड्विंशति-किलोमीटर-मितस्य रिठाला-कुण्डली इत्येतस्य खण्डस्य शिलान्यासम् अपि अकरोत्, यस्य व्ययः प्रायः त्रिंशदधिक-द्विषष्टिशत-कोटिरूप्यकाणि आसीत्। अयं मार्गः दिल्ल्याः रिठाला-क्षेत्रं हरियाणायाः नाथुपूर-क्षेत्रेण सह संयोजयिष्यति। श्रीमोदिना नवदिल्ल्याः रोहिणी-क्षेत्रे केन्द्रीययुवेदानुसन्धान-संस्थानस्य कृते नूतनस्य अत्याधुनिक-भवनस्य आधारशिला स्थापिता। अयं परिसरः अत्याधुनिक-स्वास्थ्यसेवा चिकित्सा-आधारभूतसंरचना च प्रदास्यति। परियोजनायाः उद्घाटनेन क्षेत्रीय-सम्पर्कं वर्धयितुं साहाय्यं भविष्यति तथा च दिल्ल्याः जनैः यात्रा सरला भविष्यति। अनन्तरं रोहिणी-क्षेत्रस्य जपानी-पार्क इत्यत्र एकां जनसभां सम्बोधयन् श्रीमोदी अवदत् यत्, दिल्ल्याः विकासाय आगामि-पञ्चविंशति-वर्षाः महत्त्वपूर्णाः सन्ति। प्रधानमन्त्रिणा दिल्लीं विकसितभारतस्य राष्ट्रियराजधानीरूपेण विकसितुं बलं प्रदत्तम्।

चीनदेशे एच्. एम्. पी. सङ्क्रमणप्रसारस्य विषये मन्त्रालयः अविरतं निरीक्षणं कुर्वन् अस्ति-केन्द्रीय-स्वास्थ्य-मन्त्रालयः



हिमसंस्कृतवार्ताः। केन्द्रीय-स्वास्थ्य-मन्त्रालयः न्यगदयत् यत् गतसप्ताहेषु चीनदेशे एच्. एम्. पी. सङ्क्रमणप्रसारस्य विषये मन्त्रालयः अविरतं निरीक्षणं कुर्वन् अस्ति। मन्त्रालयः अवोचत् यत् ऐ. सी. एम्. आर् द्वारा एच्. एम्. पी. वी. इत्यस्य परीक्षणस्य प्रयोगशालानां सङ्ख्या वर्धयिष्यति, सममेव अशेषे वर्षे एच्. एम्. पी.- इत्यस्य प्रवृत्तेः निरीक्षणं करिष्यति इति आश्वासयत्। स्वास्थ्यसेवा-महानिदेशकाध्यक्षस्य अध्यक्षतायां मन्त्रालयेन नवदिल्ल्याः संयुक्त-निरीक्षण-समूहस्य उपवेशनमपि आहूतम्। स्वास्थ्यसेवा-महानिदेशकः, डा. अतुल गोयलः जनान् आश्वासितवान् यत् वर्तमानस्थितिं प्रति शङ्कितुम् किमपि नास्ति इति, जनान् च सामान्यान् सावधानान् स्वीकर्तुं उद्बोधयत्।

छत्तीसगढ-राज्ये सुरक्षासेनया सह सङ्घर्षे न्यूनातिन्यूनं चत्वारः माओवादिनः व्यापादिताः

हिमसंस्कृतवार्ताः। छत्तीसगढ-राज्ये सुरक्षासेनया सह सङ्घर्षे न्यूनातिन्यूनं चत्वारः माओवादिनः व्यापादिताः। अस्मिन् सङ्घर्षे एकः सुरक्षाकर्मी अपि दिवङ्गतः। सुरक्षासैनिकाः मृतानां माओवादिनां शवान् प्राप्तवन्तः। घटनास्थले AK 47, self-loading-rifle इत्येतानि समेत अत्यधिक-मात्रायां आयुधानि स्फोटकास्त्रानि च प्राप्तानि। अस्मिन् क्षेत्रे अन्वेषण-कार्यम् अधुनापि प्रचलति।

'प्रवासी भारतीय-दिवसः' पी.बी.डी. सम्मेलनं जनवरीमासस्य अष्टदिनाङ्कात् ओडिशायाः भुवनेश्वरे भविष्यति

हिमसंस्कृतवार्ताः। अस्य वर्षस्य अष्टादशतमः 'प्रवासी भारतीय-दिवसः' पी.बी.डी. सम्मेलनं जनवरीमासस्य अष्टदिनाङ्कात् ओडिशायाः भुवनेश्वरे भविष्यति। अवधेयं यत् विदेशमन्त्रालयः अब्रवीत् यत् सम्मेलनस्यास्य विषयो 'विकसितं भारतम्-प्रवासिनां योगदानम्' इत्यस्ति। पी.बी.डी. इति सम्मेलने भागं ग्रहीतुं पञ्चाशदधिकेभ्यः विभिन्नेभ्यः देशेभ्यः भारतीय-प्रवासिनः सदस्याः पञ्जीकरणं कृतवन्तः।

सुभाषितम्

हंसो शुक्लः बको शुक्लः,
को भेदो बकहंसयो।
नीरक्षीरविवेके तु,
हंसो हंसः बको बकः॥

हिन्धर्थः- हंस भी सफेद रंग का होता है और बगुला भी सफेद रंग का ही होता है फिर दोनों में क्या भेद है? जिसमें दूध और पानी अलग कर देने का विवेक होता है वही हंस होता है और विवेकहीन बगुला बगुला ही होता है।



प्रतिदिनं नवीनतमं
हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकवार्तापत्रं प्राप्स्यथ
7876636263
Whatsapp संख्या मध्ये
नमो नमः लिखन्तु

To get the latest
himsanskritvartah
Daily Sanskrit Newspaper
every day, write Hello on
7876636263 Whatsapp

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-
अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः
पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

आईजीएमसी-टाण्डा-नेरचौक-चिकित्सामहाविद्यालयेषु त्रीणि टेस्ला-एमआरआइ-यन्त्राणि स्थापितानि भविष्यन्ति, ८५ कोटिरूप्यकाणि विमोचितानि

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुकुवु: अवदत् यत् राज्यसर्वकारेण त्रीणि टेस्ला एमआरआइ यन्त्राणि क्रयणार्थं ८५ कोटिरूप्यकाणि मुक्तानि, यानि आईजीएमसी-टाण्डा-नेरचौक-चिकित्सामहाविद्यालयेषु स्थापितानि भविष्यन्ति। सः अवदत् यत् श्री टेस्ला एमआरआइ यन्त्रं अत्याधुनिकं चिकित्सासाधनम् अस्ति। एतेषां यन्त्राणां स्थापनेन रोगाणाम् सटीकं सम्यक् च विश्लेषणं, चिकित्सा च आवश्यकेषु चिकित्साप्रकरणेषु सहायता भविष्यति, येन रोगिणां कृते उत्तमचिकित्सासुविधाः प्राप्यन्ते मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् स्वास्थ्यक्षेत्रं सुदृढं कर्तुं राज्यसर्वकारः आगामिसमये १५०० कोटिरूप्यकाणां निवेशं करिष्यति येन स्वास्थ्यसंस्थाः अत्याधुनिकसाधनैः सुसज्जिताः भवेयुः। सम्प्रति राज्यस्य १.५ लक्षं जनाः उत्तमचिकित्सासुविधानां कृते राज्यात् बहिः गच्छन्ति, यस्य कारणेन सकलघरेलूत्पादस्य १३५० कोटिरूप्यकाणां हानिः भवति। सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः चिकित्सामहाविद्यालयैः सह सर्वेषु

स्वास्थ्यसंस्थानेषु उन्नतचिकित्सासाधनस्थापनार्थं प्राथमिकतायां कार्यं कुर्वन् अस्ति।



सामुदायिकस्वास्थ्यकेन्द्रेषु अल्ट्रासाउण्डयन्त्राणि, राज्या अर्धस्वचालितप्रयोगशालाः,

आईसीयूसुविधाः च सज्जीकृताः सन्ति। एतेन सह शीघ्रमेव सर्वेषु सिविल-जोनल-चिकित्सालयेषु पूर्णतया स्वचालित-आटो-एनालाइजर्स, डिजिटल-एक्स-रे, अल्ट्रासाउण्ड-यन्त्राणि, मॉड्यूलर-ऑपरेशन-थिएटर-इत्यादीनि च स्थापितानि भविष्यन्ति। स्वास्थ्यविभागेन अस्मिन् दिशि कार्यं आरब्धम्, आन्तरिकप्रयोगशालायाः सुविधायाः कारणात् रोगिणः उत्तमं चिकित्सां प्राप्नुयुः, वैद्याः च तेषां रोगाणाम् निदानं कर्तुं शक्नुवन्ति। स्वास्थ्यसेवानां न्यूनीकरणस्य विषये पूर्वभाजपासर्वकारस्य आलोचनां कुर्वन् मुख्यमन्त्री अवदत् यत् एतेन राज्यस्य स्वास्थ्यव्यवस्थायां नकारात्मकः प्रभावः अभवत् तथा च सर्वकारीस्वास्थ्यसंस्थाः संप्रेषक-चिकित्सालयाः अभवन्। सः अवदत् यत् पूर्वभाजपासर्वकारस्य अनुचितनीतीनां कारणात् जनानां कष्टेन अर्जितं धनं बहुमूल्यं समयं च अपव्ययितम्। तद्विपरीतम्, काङ्ग्रेससर्वकारः उत्तमस्वास्थ्यसेवाप्रदानाय प्रमुखतया कार्यं कुर्वन् अस्ति, जनाः शीघ्रमेव सकारात्मकं परिणामं द्रक्ष्यन्ति।

राज्ये ५०,००० छदिषु सौर-संयन्त्राणां स्थापनायाः लक्ष्यम्



हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुकुवु: उक्तवान् यत् आदिवासीक्षेत्रे काजायां विद्युत्व्यवस्थां सुनिश्चित्य सुचारुरूपेण स्थापयितुं २ मेगावाट् सौरविद्युत्संयन्त्रं स्थापितं यस्य कृते विद्युत्मण्डलस्य अधिकारिणः कर्मचारिणश्च युद्धपदे कार्यं कृतवन्तः। सः अवदत् यत् कतिपयेषु मासेषु एकं मेगावाट् एच् बैटरी भण्डारणं योजयित्वा संयन्त्रं पूर्णतया स्थापितं भविष्यति। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् राज्यसर्वकारः यथासम्भवं सौरशक्तेः शोषणं कृत्वा राज्यं 'हरितराज्यम्' कर्तुं प्रयतते तथा च याचनायाः आधारेण विभिन्नेषु क्षेत्रेषु ईवी-चार्जिंग-स्थानकानि स्थापितानि सन्ति। सः अवदत् यत् विद्युत्मण्डलस्य कार्यालयानां परितः रिक्तभूमिषु १८ मेगावाट् भूमिमाउण्टेड्, चलेः उपरि सौरसंयन्त्राणि स्थापयितुं सर्वकारेण अनुमोदनं दत्तम्। सः अवदत् यत् एतदतिरिक्तं २०२६-२७ वर्षपर्यन्तं राज्ये ५०,००० उपभोक्तृणां गृहेषु छदेः उपरि सौर-संयन्त्राणां स्थापनायाः लक्ष्यं निर्धारितम् अस्ति, यस्य कृते अद्यावधि ४४४४ आवेदनानि प्राप्तानि सन्ति। सः अवदत् यत् हिमाचलप्रदेशं स्वावलम्बनं कर्तुं व्ययस्य नियन्त्रणं क्रियते, यस्य अन्तर्गतं विद्युत् अनुदानं, कर्मचारिणां युक्तिकरणं च क्रियते। सः अवदत् यत् एतदर्थं विद्युत्मण्डलेन कृतानां विद्युत् परियोजनासहमतिनां समीक्षा क्रियते, मण्डलेन अधिकदरेण गृहीतानाम् ऋणानां अपि समीक्षा क्रियते येन ऋणं न्यूनव्याजदरेण परिशोधितुं शक्यते तथा च हिमाचलप्रदेशराज्यविद्युत्मण्डलम् सीमितं ऋणभारत् दूरीकृत्य स्वावलम्बनं कर्तुं शक्यते। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् राज्यसर्वकारः कर्मचारिणां हितस्य रक्षणाय प्रतिबद्धः अस्ति तथा च सर्वकारः तेभ्यः समये समये आर्थिकलाभान् अपि प्रदाति।

हिमाचले ३२१ नवीनानि विद्युत्-वोल्वो-बसयानानि प्रचलिष्यन्ति, विश्वस्तरीया भविष्यति दीर्घमार्गयात्रा



एतेषु मार्गेषु बसयानानि प्रचलिष्यन्ति

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। हिमाचलप्रदेशस्य जनाः बसयानानि न त्यक्ष्यन्ति। हिमाचलप्रदेशपथपरिवहननिगमस्य समूहे शीघ्रमेव २४ नवीनानि वोल्वोयानानि २९७ ई-बसयानानि च योजितानि भविष्यन्ति। निगमेन दिसम्बरमासे निविदां निर्गत्य एतेषां बसयानानां क्रयणार्थं निविदा याचिता आसीत्। अधुनैव अस्य क्रयणस्य अनुमोदनं कृतम् अस्ति। मार्चमासे निगमस्य समूहे २४ वोल्वो-वाहनानि योजितानि भविष्यन्ति। एतानि बसयानानि बीएस-६ मॉडलस्य सन्ति

एतानि बसयानानि शिमला, मनाली, धर्मशाला, डलहौजी, चम्बा, बीड, हमीरपुरम्, रिवालसरः, चिंतपूर्णा इत्यतः च दिल्लीम् इत्यादिषु क्षेत्रेषु चालयितुं योजना अस्ति। वोल्वो-वाहनेषु पैनिक्पिञ्जः, ट्रैकिंगसुविधा, वाईफाई, ऊरु-विश्रामः, पाद-विश्रामः, यूपसबी-मोबाइल-चार्जर-इत्येतेषां सुविधा अपि अस्ति। दिल्लीनगरे वर्धमानस्य प्रदूषणस्य कारणेन तथा च GRAP अर्थात् ग्रेडेड् रिस्पॉन्स एक्शन प्लान इत्यस्य अन्तर्गतं एतानि बसयानानि क्रीतानि सन्ति। यत्र २९७ ई-बस-यानानां क्रयणमपि अनुमोदितम् अस्ति। एतेषां बसयानानां निविदा अपि दिसम्बरमासे एव निर्गता आसीत्।

हिमाचलप्रदेशभाजपा अस्मिन् मासे नूतनं अध्यक्षं प्राप्स्यति, नवजनपदेषु अध्यक्षः घोषिताः

हिमाचलप्रदेशभाजपा अस्मिन् मासे नूतनं तदनन्तरं सोमवासरे सप्ततरजिल्हेषु अध्यक्षः अध्यक्षं प्राप्स्यति। दलस्य घोषिताः भविष्यन्ति। केवलं उनामण्डलस्य संगठनात्मकनिर्वाचनप्रक्रिया अधुना समाप्तं जिलाध्यक्षः एव अद्यापि न घोषितः भविष्यति, प्रवृत्ता अस्ति, तदनन्तरं राज्याध्यक्षस्य चयनं यतः ऊनानगरे संस्थायाः निर्वाचनं अद्यापि भविष्यति। अस्मात् पूर्वमेव रविवासरे सम्पन्नं न जातम्। भाजपा भाजपादलं स्वस्य नव संगठनात्मकजिल्हेषु राज्यनिर्वाचनपदाधिकारी डॉ. राजीव भारद्वाज, अध्यक्षान् घोषितवान् अस्ति। संस्थायाः यः सांसदः, प्रदेश उपाध्यक्षः च अस्ति, सः पुनर्निर्माणस्य प्रक्रिया तीव्रगत्या प्रचलति। अवदत् यत् भाजपायाः १७ संगठनात्मकनिर्वाचनप्रक्रियायाः भागरूपेण संगठनात्मकजिल्हेषु १६ जिल्हेषु जिलाध्यक्षाणां जिलाध्यक्षाणां घोषणा क्रियते। सम्प्रति निर्वाचनप्रक्रिया प्रचलति, येषु नव भाजपायाः नवजिल्हेषु अध्यक्षः घोषिताः, जिल्हाध्यक्षः सर्वसम्मत्या निर्वाचिताः सन्ति।



भाजपायाः नवजिल्हेषु घोषिताः अध्यक्षः। स्रोतः- दिव्यहिमाचलम्

संस्कृतभारत्याः त्रिदिवसीयस्य मध्यभारतस्य प्रान्तसम्मेलनस्य सम्पूर्तसत्रम् समनुष्ठितम्



हिमसंस्कृतवार्ता:- प्रवेशकुमारशुक्लः, भोपालम्

भोपालस्थ केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालय परिसरीय भवभूतिप्रेक्षागृहे पौषशुक्लषष्ठीतिथौ संस्कृतभारत्याः मध्यभारतस्य प्रान्तसम्मेलनस्य समापनसमारोहः अनुष्ठितः। भारतीयजनतापार्टी-प्रदेशमहामन्त्री दक्षिणपश्चिम विधायकः- भागवानदाससबनानी महोदयाः आगताः। विशिष्टातिथिवेन अवन्तिकारथ्य महर्षिपाणिनि- संस्कृतविश्वविद्यालयस्य यशस्विनः कुलपतयः प्रो० सी. जी. विजयकुमारमेनन महोदयेनोक्तम्- "संगच्छध्वं सं वदध्वं सं वै मनांसि जानताम्" सर्वभारतीयाः समं गच्छन्तु परस्परं स्नेहभावः स्यात्। सत्यवतीसुतः कथितः "परोपकारः पुण्याय पापाय परपीडनम्" अस्माकं व्यवहारे परोपकारस्य भावना भवेत्। संस्कृतभारत्याः अखियभारतीय- सहसङ्घटनमन्त्रिणः मुख्यवक्त्रत्वेन दत्तात्रेय बज्रल्ली महाभागेन उक्तं यत् भारतीयजीवने वृक्षवत् जीवनमासीत् यथा छायामन्यस्य कुर्वन्ति तिष्ठन्ति स्वयमातये" तथैवजीवनं स्यात्। संस्कृतभारत्याः मध्यभारतस्य प्रान्ताध्यक्षाः डॉ. अशोकसिंह भदौरियामहोदयाः सभायाम् अध्यक्षपदमलङ्कृतवन्तः। भोपाल परिसरस्य निदेशकाः प्रो. रमाकान्तपाण्डेयः सहनिदेशकः प्रो. नीलाभतिवारिः वरिष्ठकार्यकर्तारः प्रान्तमन्त्री डॉ. दिवाकरशर्मा डॉ. पुरुषोत्तमतिवारी, डॉ. नीरजशर्मा, डॉ. पवनद्विवेदी, डॉ. बृजेशसाहू, डॉ. कमलचन्द्र संकडिया, डॉ. भरतबाथम उपस्थिताः आसन्। मातृभूमिः भारतम्, मातृभाषा संस्कृतमिति उद्घोषणेन सभा सुसम्पन्ना।

धारावाहिकं गीताप्रश्नोत्तरम्-१००



अर्जुनः- केशव! साङ्ख्ययोगेन तां सिद्धिं प्राप्तुञ्चेत् कथम्, तत्र क्रमः? श्रीकृष्णः- हे कुन्तीनन्दन! आन्तरिकीं शुद्धिं प्राप्तवान् मनुष्यः ज्ञानस्य या पराकाष्ठा, तां केन क्रमेण प्राप्नोति, तं क्रमं समासेन शृणु। तादृशः ज्ञानी पुरुषः सात्त्विकबुद्ध्या युक्तः भवति। वैराग्यम् आश्रित्य सः एकान्तसेवी भवति। तादृशः साधकः नियमिताहारी भवति। सधैर्यं सः इन्द्रियाणि निगृह्य, शरीरवाङ्मनांसि वशीकृत्य, शब्दादीन् विषयान् परित्यज्य, रागद्वेषाभ्यां विमुच्य च परमात्मनः ध्याने निरन्तरं संलग्नः भवति। एवमेव सः ज्ञानयोगी अहङ्कारं, हठं, दर्पं, कामं, क्रोधं, परिग्रहं च परित्यज्य निर्ममः, शान्तः च भूत्वा ब्रह्मप्राप्तेः अधिकारत्वं, पात्रत्वं वा अवाप्नोति।

अर्जुनः- भगवन्! एवं ज्ञानयोगस्य अधिकारिणि जाते सति, अर्थात् ज्ञानाधिकारत्वं प्राप्य तस्य साधकस्य किं स्यात्? श्रीकृष्णः- पार्थ! सः साधकः ब्रह्मभूताम् अवस्थाम् प्राप्य न किञ्चित् शोचति, न च किञ्चित् वाञ्छति एव। समस्तप्राणिषु तस्य समदर्शनं, समभावः वा भवति। एतादृशः साधकः मदीयां परां भक्तिम् अधिगच्छति।

अर्जुनः- भगवन्! परां भक्तिम् अधिगमनेन साधकस्य किं भवति? श्रीकृष्णः- तया परया भक्तिनिष्ठया सोऽहं यावान् अस्मि, यः च अस्मि इति सर्वं तत्त्वतः माम् अभिज्ञाय झटिति मयि प्रविष्टः भवति। अर्जुनः- भगवन्! तव प्राप्तेः अन्योऽपि सरलः कश्चन उपायः अस्ति वा?

श्रीकृष्णः- आम्, अस्त्येव कश्चित् सुष्ठु उपायः? अर्जुनः- कः सः केशव? उच्यताम्। श्रीकृष्णः- शृणु पार्थ! यः अनन्यभावेन मामेव आश्रयते, सः भक्तः सर्वाणि कर्माणि कुर्वन् अपि मम कृपया शाश्वतं पदम् आप्नोति। अर्जुनः- अहो, भगवन्! तर्हि मया किं करणीयम्? श्रीकृष्णः- हे भारत! त्वं मनसा सर्वाणि कर्माणि मयि एव अर्पय, अर्थात् सर्वेभ्यः कर्मभ्यः, वस्तुपदार्थेभ्यः च ममत्वभावं दूरीकुरु, तथा सर्वतोभावेन समत्वं धारयित्वा सततं मन्मना भव इति। (गी०-१८/५०-५७) (अनवर्तिष्यते)

असमप्रदेशीयः विज्ञानशिक्षकः, नारदोपाध्यायः

गत-अष्टवर्षेभ्यः हिमाचलपथपरिवहन-निगमस्य वोल्वो-मार्गाः अर्धं यावत् आगताः



हिमसंस्कृतवार्ता:

हिमसंस्कृतवार्ताः शिमला। अष्टेभ्यः वर्षेभ्यः एचआरटीसी-वोल्वो-मार्गाः अर्धेभ्यः न्यूनाः, यदा बाह्यराज्यीय-परिचालकैः सञ्चालिताः मार्गाः द्विगुणीभूताः। मनाली-दिल्ली, शिमला-दिल्ली, धर्मशाला-दिल्ली च अन्ये मार्गाः अपि वोल्वो-सेवायाः न्यूनता जाता। यद्यपि निगमेन हिमदर्शन-डीलक्स-बस-सेवायाः आरम्भः कृतः। मनाली-दिल्ली-पथि पूर्वं यत्र एचआरटीसी सप्तवोल्वो सञ्चालयति स्म, इदानीं केवलं चत्वारि वोल्वो सञ्चालितानि। बाह्यराज्यीयाः निजीय-वोल्वो-परिचालकाः नियमितं पञ्चविंशतितः त्रिंशत् वोल्वो यावत् सञ्चालयन्ति। पर्यटनतौ तेषां संख्या प्रतिदिनं शतमेकं यावत् द्विशतं वोल्वो प्राप्यते। शिमला-दिल्ली-पथि एचआरटीसी-वोल्वो-सेवा एकादशेभ्यः षड्भ्यः न्यूनता जाता। यद्यपि तिस्रः हिमदर्शनं डीलक्स बस-सेवा आरब्धा। अस्मिन्नेव पथि प्रतिदिनं पञ्चदशेभ्यः विंशत्याः यावत् निजीवोल्वो सञ्चालयन्ते। धर्मशाला-मैक्लोडगंज-दिल्ली पथि पूर्वं निगमस्य चत्वारि वोल्वोयानानि सञ्चालयन्ते, इदानीं केवलं एकं वोल्वो तथा द्वे हिमदर्शन बसयाने सञ्चालयन्ते। यदा निजीसंचालकैः दशतः पञ्चदशं यावत् वोल्वोयानानि प्रतिदिनं सञ्चालयन्ते। मनाली-चंडीगढ़ पथि पूर्वं एचआरटीसी चत्वारि वोल्वोयानानि सञ्चालयति स्म, इदानीं चत्वारि वोल्वोयानैः सह एकं हिमदर्शनं बसयानम् अपि सञ्चालयते। निजी-वोल्वो-परिचालकाः अस्मिन्नेव पथि पञ्चविंशतितः त्रिंशत् वोल्वो यावत् सञ्चालयन्ति। निजी-वोल्वो मध्ये एचआरटीसी-रूपेण ऑनलाइन-आसन-संरक्षणं सुविधा दत्ता अस्ति। शुल्कं अपि एचआरटीसीतः न्यूनं भवति। उपालम्भानां अनन्तरं बहुवारं परिवहन-विभागः कार्यविधिं करोति, किन्तु नियमितं परीक्षायाः अभावे कश्चन समयः समाप्तायां निजी-वोल्वो-परिचालनं पुनः आरब्धं भवति। दिल्लीं प्रदूषणं वर्धनं पश्चात् ग्रैप (ग्रेडेड रिस्पांस एक्शन प्लान) बाधानां कृते बीएस-6 बसानां एव राष्ट्रीय-राजधानीं प्रवेशः अनुमोदितः अस्ति, यत्कारणेन इदानीं दिल्ली-पथि वोल्वो-परिचालनं प्रभावितं अस्ति।

हिमसंस्कृतवार्ताः, डॉ. विवेक शर्मा, जोगिन्द्रनगरम्

सामान्यज्ञानम्

- प्रश्नः 1. वानखेडे- क्रीडाङ्गणम् (क्रिकेट) कुत्र अस्ति? उत्तरम् : मुम्बई (महाराष्ट्र)
- प्रश्नः 2. 'ब्रह्मपूत्रम्' इत्यस्य रचयिता कः अस्ति? उत्तरम् - 'बादरायणः।'
- प्रश्नः 3. 'शरणम् आगतः' इत्यस्य समस्त पदं किम्? उत्तरम्- शरणमागतः। (द्वितीयातत्पुरुषः)
- प्रश्नः 4. 'पुष्पावलिः' इत्यस्य सन्धि- विच्छेदं कुरुत- उत्तरम्- 'पुष्प + अवलिः।'
- प्रश्नः 5. चन्द्रः कस्य उपग्रहः अस्ति? उत्तरम्- पृथिव्याः।